

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DIP-V.054.2.2024
Warszawa, 02 lipca 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Dotyczy: Interpelacji nr 3065 Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Daniela Milewskiego, w sprawie strategii rozwoju sektora kosmicznego w Polsce

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 193 ust. 1 i 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej¹ przedstawiam odpowiedzi na pytania Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Pana Daniela Milewskiego zawarte w interpelacji nr 3065 z 10 czerwca 2024 r. w sprawie realizacji Polskiej Strategii Kosmicznej.

1) Jakże konkretnie kroki podejmuje rząd w celu określenia strategicznych kierunków rozwoju sektora kosmicznego w Polsce, a także jakie są główne cele tej strategii?

Strategiczne kierunki rozwoju sektora kosmicznego w Polsce oraz główne cele strategii rządu w odniesieniu do tego sektora, zostały określone w dokumencie „Polska Strategia Kosmiczna (dalej: PSK), przyjętym uchwałą nr 6 Rady Ministrów z 26 stycznia 2017 roku (M.P. poz. 203). Koordynację nad wykonaniem Polskiej Strategii Kosmicznej sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki. PSK sytuuje sektor kosmiczny jako ważny element polskiej gospodarki opartej na wiedzy i innowacyjności, powiązany z innymi obszarami gospodarki w sposób sprzyjający zwiększaniu ich konkurencyjności. W dokumencie rząd wyznacza następujące cele strategiczne do roku 2030:

- polski sektor kosmiczny powinien być zdolny do skutecznego konkurowania na rynku europejskim, a jego obroty mają wynosić co najmniej 3% ogólnych obrotów tego rynku (proporcjonalnie do polskiego potencjału gospodarczego);
- polska administracja publiczna ma wykorzystywać dane satelitarne dla szybszej i skuteczniejszej realizacji swoich zadań, a krajowe przedsiębiorstwa mają być w

¹ Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (t. j. M. P. z 2022 r. poz. 990 ze zm.).

stanie w pełni zaspokoić popyt wewnętrzny na tego typu usługi oraz eksportować je na inne rynki;

- polska gospodarka i instytucje publiczne mają posiadać dostęp do infrastruktury satelitarnej umożliwiającej zaspokojenie ich potrzeb, zwłaszcza w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności.

Dla osiągnięcia ww. celów o charakterze strategicznych, Polska Strategia Kosmiczna wyznacza 5 celów szczegółowych, które także należy osiągnąć do 2030 r, tj.:

- Cel szczegółowy I. Wzrost konkurencyjności polskiego sektora kosmicznego i zwiększenie jego udziału w obrotach europejskiego sektora kosmicznego.
- Cel szczegółowy II. Rozwój aplikacji satelitarnych – wkład w budowę gospodarki cyfrowej.
- Cel szczegółowy III. Rozbudowa zdolności w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa z wykorzystaniem technologii kosmicznych i technik satelitarnych.
- Cel szczegółowy IV. Stworzenie sprzyjających warunków do rozwoju sektora kosmicznego w Polsce.
- Cel szczegółowy V. Budowa kadr dla potrzeb polskiego sektora kosmicznego.

2) Czy istnieją plany opracowania warunków ramowych oraz instrumentów wsparcia dla sektora kosmicznego, mających na celu stymulowanie jego rozwoju, a jeśli tak, to jakie są kluczowe elementy tych planów?

Warunki oraz instrumenty wsparcia dla sektora kosmicznego, mających na celu stymulowanie jego rozwoju Rząd planuje zawrzeć w Krajowy Programie Kosmicznym (KPK). KPK jest jednym z instrumentów przewidzianym w Polskiej Strategii Kosmicznej.

W ramach uwarunkowań nakreślonych przez Polską Strategię Kosmiczną, KPK ma być instrumentem:

- wielonarzędziowym, który ma obejmować różne rodzaje pomocy (dotacje, granty, dofinansowania, uzupełnienia wkładów, pożyczki, poręczenia, konsultacje, szkolenia);
- wielobudżetowym - suma kwot potrzebnych na realizację programu powinna pochodzić z wydzielonego zadania w budżecie państwa oraz z budżetów poszczególnych resortów, regionów, wkładów własnych beneficjentów;
- wieloinstytucjonalnym, co oznacza, że w jego wdrażanie będzie zaangażowanych wiele instytucji, a za wdrażanie poszczególnych działań będą odpowiedzialne różne instytucje, co zostanie w nim jasno zdefiniowane i potwierdzone.

Złożoność tego instrumentu wymagała przeprowadzenia licznych prac poprzedzających opracowanie projektu KPK, m.in.: analiz, diagnoz sektora kosmicznego, uzgodnień i opracowania w zgodności z dokumentami strategicznymi i programowymi.

Do opracowania KPK, Polska Strategia Kosmiczna zobowiązuje Polską Agencję Kosmiczną.

Projekt KPK, po zakończeniu prac przygotowawczych zostanie zgłoszony do Wykazu prac Rady Ministrów, i następnie zgodnie z obowiązującą procedurą, przekazany do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych, zaopiniowania w zakresie zgodności z celami średniookresowej strategii rozwoju kraju w zakresie spełnienia warunków określonych w art. 17 ust. 1 u.z.p.p.r.

W związku z trwającą procedurą prac nad KPK, minister właściwy do spraw gospodarki opracował Krajowy Program Kosmiczny – działania Ministra Rozwoju i Technologii na lata 2023-2027, który został zatwierdzony przez Ministra Rozwoju i Technologii 14 września 2023 r. Realizacja zadań w ramach ww. Programu rozpoczęła się w 2023 r. i jest prowadzona przez Polską Agencję Kosmiczną w oparciu o przyznane na ten cel środki w ustawie budżetowej. Wymieniony dokument został pozytywnie oceniony przez przedsiębiorców i organizacje polskiego sektora kosmicznego.

3) W jaki sposób rząd zamierza wykorzystać rozwój sektora kosmicznego do zwiększenia innowacyjności i konkurencyjności innych sektorów gospodarki?

W listopadzie 2022 r. podpisano utworzenie w Polsce inkubatora przedsiębiorczości ESA BIC, który rozpoczął swoją działalność w styczniu 2023 r.

Celem ESA BIC jest wsparcie idei przedsiębiorczości oraz wykorzystania technologii kosmicznych w różnych sektorach gospodarki poprzez wsparcie 35 startupów w procesie inkubacji w ciągu 5 lat. Do zadań Europejskiej Agencji Kosmicznej BIC Poland należy m.in.: promowanie przedsiębiorczości, wspieranie współpracy pomiędzy nauką, biznesem oraz administracją, działania wzmacniające współpracę międzynarodową oraz wsparcie dla sektora MŚP. Beneficjentami programu, tj. podmiotami podlegającymi inkubacji w ramach programu ESA BIC Poland są mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwa, działające na rynku nie dłużej niż 5 lat, dostarczające produkty, procesy lub usługi z wykorzystaniem technologii kosmicznych. Centrum inkubacji zapewni startupom spersonalizowaną pomoc w założeniu firmy i opracowaniu profesjonalnego biznesplanu. Ponadto centrum inkubacji wraz z ESA BIC Poland dostarczą usługi doradcze w kierunku pozyskania dodatkowych środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych. W związku z dodatkową subskrypcją do ESA, planowane jest zwiększenie wsparcia dla ESA BIC.

4) Jakie są główne wyzwania związane z rozwojem sektora kosmicznego w Polsce, a także jakie działania podejmuje rząd w celu ich rozwiązania?

Główne wyzwania związane z rozwojem sektora kosmicznego zostały przedstawione w Polskiej Strategii Kosmicznej. Działania podejmowane przez Rząd opisane są w ewaluacji realizacji Polskiej Strategii Kosmicznej opublikowanej na stronie Polskiej Agencji Kosmicznej pod adresem <https://polsa.gov.pl/publikacja/ewaluacja-polskiej-strategii-kosmicznej/>.

W latach 2017-2023 nastąpił także gwałtowny rozwój aplikacji satelitarnych, zwłaszcza w obszarze obserwacji Ziemi. Powołano narodowego operatora Collaborative Ground Segment dla programu Copernicus. Polskie podmioty utworzyły sprawnie działający jeden z czterech w Europie tzw. Copernicus Data and Information Access Service (DIAS), a także z powodzeniem realizują kontrakty dla EUMETSAT oraz innych europejskich agencji

kosmicznych. Obserwuje się potrzebę koordynacji tych wszystkich inicjatyw poprzez rozwijany w POLSA Narodowy System Informacji Satelitarnej (NSIS).

Sukcesywnie rozbudowywane są zdolności w obszarze bezpieczeństwa i obronności państwa z wykorzystaniem technologii kosmicznych i technik satelitarnych. Działania Ministerstwa Obrony Narodowej koordynuje Pełnomocnik ds. przestrzeni kosmicznej. POLSA koordynuje prace związane z operacyjnym funkcjonowaniem i dalszą rozbudową systemu świadomości sytuacyjnej w przestrzeni kosmicznej. W kolejnych latach niezbędne jest wzmocnienie działań związanych z zapewnieniem dostępności usług satelitarnych systemów łączności i nawigacji oraz rozwój technologii raketowych.

Tworzone są sprzyjające warunki dla rozwoju krajowego sektora kosmicznego. W 2023 roku rozpoczął działalność inkubator przedsiębiorczości ESA (ESA BIC). POLSA regularnie organizuje zagraniczne misje gospodarcze polskich podmiotów oraz stoiska podczas najważniejszych wydarzeń targowo-wystawienniczych. Państwowe fundusze kapitałowe inwestują w polski sektor kosmiczny. Coraz więcej polskich firm sektora obecnych jest na giełdzie papierów wartościowych. Obecnie kluczowe jest przyjęcie rozwiązań prawnych regulujących działalność sektora, w tym przede wszystkim ustawy o działalności kosmicznej oraz Krajowym Rejestrze Obiektów Kosmicznych.

Przybywa w Polsce specjalistów znających branżę kosmiczną. Coraz więcej Polaków pracuje w instytucjach międzynarodowych, w tym przede wszystkim ESA i Komisji Europejskiej. Powstały nowe kierunki kształcenia wyższego. Rozwijają się programy staży i praktyk. Regularnie ogłaszane są konkursy na projekty studentów i uczniów różnych szczebli edukacji.

5) Czy rząd rozważa współpracę międzynarodową w zakresie rozwoju sektora kosmicznego, a jeśli tak, to jakie są planowane formy tej współpracy?

Rozwój sektora kosmicznego w Polsce odbywa się we współpracy międzynarodowej. Polska prowadzi wiele działań zarówno w ramach współpracy bilateralnej (np. z NASA przy realizacji programu ARTEMIS), jak również w ramach organizacji międzynarodowych ESA, EUMETSAT.

Należy podkreślić, że głównym partnerem międzynarodowym w działaniach na rzecz rozwoju polskiego sektora kosmicznego jest Europejska Agencja Kosmiczna. Od momentu przystąpienia do ESA w 2012 r., dzięki współpracy z ESA polski sektor kosmiczny zaczął się dynamicznie rozwijać. Polscy przedsiębiorcy i naukowcy nawiązują kontakty z nowymi partnerami, pracują nad technologiami, otrzymują zarówno kontrakty na realizację projektów, jak i dostęp do infrastruktury ESA. Polski sektor korzysta z doświadczenia i wiedzy innych krajów, dzieli się własnymi doświadczeniami i osiągnięciami, a także uczestniczy w przełomowych projektach. Dzięki temu polskie przedsiębiorstwa stały się ważnym i rozpoznawalnym partnerem w europejskich programach kosmicznych.

6) Jakie są perspektywy długoterminowe dla rozwoju sektora kosmicznego w Polsce, a także jakie cele strategiczne rząd wyznacza w tej dziedzinie?

Perspektywy dla rozwoju sektora kosmicznego w Polsce są dobre. Obserwuje się widoczny wzrost konkurencyjności polskiego sektora kosmicznego. Polskie podmioty

odnoszą sukcesy w projektach ESA, UE, EUMETSAT, a także na rynkach komercyjnych, w tym New Space.

Znaczące zwiększenie polskiego wkładu finansowego zmieniło pozycję naszego kraju w ESA i otworzyło zupełnie nowe perspektywy dla naszego sektora kosmicznego. Zwiększenie wkładu finansowego do programów ESA z 51 do 251 mln € na lata 2023-25 oraz podpisanie umów bilateralnych (m.in. misja technologiczna polskiego astronauty oraz budowa satelitów EO) na łączną kwotę 160 mln € to inwestycja w przyszłość polskiej branży kosmicznej. Dotychczasowa wielkość składki nie pozwalała ani na samodzielną realizację dużych projektów, ani nawet na odgrywanie w nich wiodącej roli. Głównym priorytetem była maksymalizacja zwrotu geograficznego w sytuacji formującego się krajowego sektora kosmicznego. Nowa skala finansowania stanowi jednocześnie wielkie wyzwanie dla realizacji polskiej polityki kosmicznej.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii podejmuje prace nad aktualizacją Polskiej Strategii Kosmicznej. W ramach aktualizacji PSK przewiduje się określenie wskaźników przewidzianych do realizacji do 2030 r. oraz ujęcie ew. nowych działań w powiązaniu celem głównym PSK i celami szczegółowymi oraz poszczególnymi kierunkami interwencji.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Waldemar Sługocki

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Podstawa prawna

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (t. j. M. P. z 2022 r. poz. 990 ze zm.).

Klauzula informacyjna przetwarzania danych osobowych

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP. Wykonującym obowiązki Administratora jest Dyrektor Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować

z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę:
iod@mrit.gov.pl.

3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie art. 14 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2022 r. poz.1339 z późn. zm.), w celu udzielenia odpowiedzi na interpelację lub zapytanie poselskie.
4. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - o organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
 - o inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
6. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
8. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie poselskie.
9. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
 - o prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
 - o prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
 - o prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
10. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.